

ТЕМАТИЧНИЙ ПОКАЖЧИК

ПУБЛІКАЦІЙ У ЖУРНАЛІ

“Учитель початкової школи” у 2015 році

Сторінка редактора

- АНДРУСИЧ Н. Єднаймося в однім бажанні 1
АНДРУСИЧ Н. Зима відступить 3

Офіційний вісділ • Компетентна відповідь

- БОЖИНСЬКИЙ В. Колізії прийому дітей до 1-го класу. Коментарі фахівця 3
БОЖИНСЬКИЙ В. Нове в пенсійному забезпеченні педагогів. Юридичний коментар 10
Вітаємо переможців Конкурсу “Освітні технології у початковій школі — 2014” 3
КВІТ С., МИТНИК О., БОЖИНСЬКИЙ В. Любим читачкам журналу від авторського колективу чоловіків 3
ПОНОМАРЬОВА К. Державна підсумкова атестація: українська мова. 4-й клас. Методичні рекомендації щодо укладання контрольних робіт 2
САВЧЕНКО О., СКВОРЦОВА С., ОНОПРІЄНКО О., МОВЧУН А. Привітання до свят 10

Нормативні документи

- Інструктивно-методичний лист щодо роз'яснення порядку приймання дітей до першого класу загальноосвітніх навчальних закладів (Додаток до листа МОН України від 14.02.2015 р. № 1/9-71) 3
Інструкція щодо заповнення класного журналу для 1–4-х класів загальноосвітніх навчальних закладів (Наказ Міністерства освіти і науки України від 08 квітня 2015 року № 412) 6
Методичні рекомендації щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах (Додаток до наказу МОН України від 16.06.2015 р. № 641, витяг) 8
Орієнтовні вимоги до змісту атестаційних завдань (Додаток до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2015 р. № 192) 3
Особливості вивчення базових дисциплін у загальноосвітніх навчальних закладах у 2015/2016 навчальному році (Додаток до листа МОН України від 26.06.2015 р. № 1/9-305, витяг) 8
Положення про державну підсумкову атестацію учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти (Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 30.12.2014 р. № 1547) 3
Порядок державної атестації дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладів (Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 30.01.2015 р. № 67) 3
Про структуру 2015/2016 навчального року та навчальні плани загальноосвітніх навчальних закладів (Додаток до листа МОН України від 22.05.2015 р. № 1/9-253, витяг) 8
Щодо окремих питань проведення державної підсумкової атестації та зовнішнього незалежного

оцінювання у 2015 році (Лист Міністерства освіти і науки України від 23.02.2015 р. № 1/9-89) 3

Освітня новина

- Євроінтеграція України: посилення наукового забезпечення всіх ланок освітньої сфери. Репортаж із загальних зборів НАПН України 4
Сучасна українська школа: якою їй бути? Репортаж з круглого столу в НАПН України 2
Україна — Польща: взаємодія на шляху євроінтеграції. Репортаж з українсько-польського форуму 10
Шляхи удосконалення змісту освіти: виклики часу. Репортаж з презентації науково-аналітичної доповіді “Про зміст загальної середньої освіти” 3

У полі зору НАПН України

- ВАШУЛЕНКО О. Різним дітям — рівні можливості. Диференційований підхід до формування навички читання 9
Євроінтеграція України: посилення наукового забезпечення всіх ланок освітньої сфери. Репортаж із загальних зборів НАПН України 4
ЗЕЛЕНЬКО О. Діти — очевидці бойових дій: психологічна адаптація і корекційна робота 6
ЗЕЛЕНЬКО О. Дозвольте дитині обирати своє майбутнє 9
ЗЕЛЕНЬКО О. Розлучення батьків: як допомогти дитині пережити конфлікти в родині 12
КРЕМЕНЬ В. Якісна освіта — вимога сьогодення. Проблеми якості української освіти в контексті сучасних цивілізаційних змін 1
ЛИСТОПАД Н. Знання математичні у пригоді нам стануть у навчанні, грі та побуті. Формування обчислювальної складової математичної компетентності 12
ОНОПРІЄНКО О., ЦИМБАЛАРУ А. Аби земля цвіла, мов пишний сад. Методичні рекомендації щодо вивчення теми “Сміття” 5
Сучасна українська школа: якою їй бути? Репортаж з круглого столу в НАПН України 2
Україна — Польща: взаємодія на шляху євроінтеграції. Репортаж з українсько-польського форуму 10
Шляхи удосконалення змісту освіти: виклики часу. Репортаж з презентації науково-аналітичної доповіді “Про зміст загальної середньої освіти” 3
Управління і методична служба
ВИРИЖИНСЬКА Н. Щоб жити в мирі та добрі. Міні-тренінг для педагогів 1
ГАЙДАМАЩУК М. Толерантність як основа формування цивілізованих стосунків. Ділова гра для дорослих 12
ГРИБОВСЬКА С. Успішний учитель у сучасній школі. Семінар-тренінг для педагогів 5

Актуальні проблеми

АНДРУСИЧ Н. Сучасна школа має бути безпечною	1
ДЕРКАЧ О. Секрети успішної адаптації до навчання в основній школі. <i>Формування життєтворчих компетентностей молодших школярів</i>	12
ЄФИМЕНКО М. Нездорові школярі: час змінити методики. <i>Нова фізкультура — шлях до здоров'я учня</i>	7
ЄФИМЕНКО М. Руховий режим учня — запорука його успіху	11
ЗЕЛЕНЬКО О. Діти — очевидці бойових дій: психологічна адаптація і корекційна робота	6
КРЕМЕНЬ В. Якісна освіта — вимога сьогодення. <i>Проблеми якості української освіти в контексті сучасних цивілізаційних змін</i>	1

Державний стандарт

ЗІНЧЕНКО С. Компетентнісний підхід — у зміст освіти ...	5
---	---

Інтегрована освіта

ЛЯШУК Т. Убралися в картузики веселі чорногузки. <i>Прийоми розкриття спільної теми на уроках з різних предметів</i>	7
КРАВЦОВА Н., ПРИДАТОК О. Професій різних так багато! Яку з них до душі обрати? <i>Ознайомлення з професіями на уроках з різних предметів</i>	8

Психологічна служба

ЗЕЛЕНЬКО О. Дозвольте дитині обирати своє майбутнє ...	9
ЗЕЛЕНЬКО О. Розлучення батьків: як допомогти дитині пережити конфлікти в родині	12
ЗІНЧЕНКО С. Дім, збудований на любові. <i>Формування взаємин "учитель — учень" у контексті ідей гуманної педагогіки</i>	3
КОНОНКО О. Гігієна душевного життя дитини	2
МАКАРЕНКО А. П'ять шляхів до серця дитини. <i>Тренінгове заняття з батьками учнів 1–4-х класів</i>	7
ПРИХОДЬКО Ю. Адекватна самооцінка як показник особистісного розвитку молодшого школяра	8
ТРЕТЯК О. Людина — найвища цінність. <i>Формування ціннісного ставлення до людини</i>	10

Педагогічна спадщина

ПРИХОДЬКО Ю. Самоконтроль особистості: психолого-педагогічні умови та шляхи формування	11
--	----

Перспективність освіти

ДЕРКАЧ О. Секрети успішної адаптації до навчання в основній школі. <i>Формування життєтворчих компетентностей молодших школярів</i>	12
---	----

Календарне планування

Орієнтовні календарні плани. 4-й клас

АРИСТОВА Л. Музичне мистецтво	7
БАРНА М., ВОЛОЩЕНКО О., КОЗАК О. Математика. Літературне читання	6
БАРНА М., ВОЛОЩЕНКО О., КОЗАК О. Основи здоров'я ..	7
БАРНА М., ВОЛОЩЕНКО О., КОЗАК О. Українська мова. Природознавство. Я у світі	5
БОГДАНЕЦЬ-БІЛОСКАЛЕНКО Н. Літературне читання ..	6
КАЛІНІЧЕНКО О. Образотворче мистецтво	7
КОТЕЛЯНЕЦЬ Н., АГЄЄВА О. Трудове навчання	7

ЛАПШИНА І. Литературне читання для шкіл з русським мовним середовищем	7
ЛАПШИНА І. Русский язык для шкіл з українським мовним середовищем	7
МАСОЛ Л., ГАЙДАМАКА О., ОЧЕРЕТЯНА Н. Інтегрований курс "Мистецтво"	7
НАУМЕНКО В. Літературне читання	6
ЧОРНОБРОВ В. Фізична культура	8

Програма. 4-й клас

Зміни до навчальних програм для 4-х класів загальноосвітніх навчальних закладів

Інформатика	1
Літературне читання	1
Математика	4
Природознавство	4
Русский язык	2
Українська мова (мова навчання)	1
Українська мова (як державна)	2
Я у світі	4

Сучасні освітні технології • Герове навчання

АРИСТОВА Л. Тільки музика заграє — давня казка оживає. <i>Урок-подорож з музичного мистецтва в 4-му класі</i>	10
БРУСЕНЦЕВА О. Таємниця у математиці багато. Відкрити її — то справжнє свято. <i>Реалізація принципів гуманної педагогіки на уроках математики</i>	7
ВАШУЛЕНКО О. Різним дітям — рівні можливості. <i>Диференційований підхід до формування навички читання</i>	9
ВЕГЕРА Р. Весела інформатика. <i>Дидактичний матеріал до уроків</i>	4
ГУБАРЬ О. Що посіяв, те й пожнеш. <i>Урок позакласного читання у 2-му класі</i>	12
ДАНО О. Математична ресторація. <i>Урок для 3-го класу</i> ..	2
ДАНО О. Перші кроки в навчанні завжди нелегкі. Їх здолать малюкам допоможуть батьки	6
КОЗАК І., ПЕТРЕНКО О. Опанувати морфологію практично нам допоможуть ігри дидактичні	11
КОМЕНДАНТ Н. В "Що? Де? Коли?" зіграємо завзято, дізнатися нове — то справжнє свято. <i>Урок-гра з природознавства для 4-го класу</i>	11
КУРІПТА В. В ігри весело ми граєм — букви і слова вивчаєм	3
МИТНИК О., СМОЛОВИК С. Ненав'язливе навчання. <i>Інтерактивні методи навчання як засіб розвитку мислення учня</i>	3
САВЧЕНКО О. Рефлексивний компонент уроку	4
СИРОТА О. В Космосі зуміють діти кольори нові відкрити. <i>Урок образотворчого мистецтва для 1-го класу</i>	8
СМІРНОВА О. Друзям радо допоможемо — все без помилок помножимо. <i>Урок математики в 3-му класі</i>	3
ШЕВЧУК О. Гіпермаркет знань. <i>Урок-гра з математики для 2-го класу</i>	10

Моя професія — Вчитель

ЗІНЧЕНКО С. Дім, збудований на любові. <i>Формування взаємин "учитель — учень" у контексті ідей гуманної педагогіки</i>	3
ОСТАПЕНКО Г. Журнал "Джміль" відповідає на виклики сьогодення	6

Громадянська освіта

АНДРУСЕНКО Н., ДЖЕМУЛА Г., БАХТИНА О. Будь сином не тільки батька твого — будь сином народу свого. Тиждень патріотичного виховання 4

БЕЙЛИШИНА В. Важлива й непроста робота — плекати у собі чесноти. Урок курсу “Я і Україна. Громадянська освіта” в 4-му класі 2

БОНЬ Н. Українська хата — це краса і свято! Добірка віршів 4

ДЖЕМУЛА Г., РИБАКОВА-ДЬОМІНА І., ТИЩЕНКО О. Осінній ярмарок. Розвага для учнів 1–4-х класів 9

ДЖЕМУЛА Г., РИБАКОВА-ДЬОМІНА І., ТИЩЕНКО О. Україна — наша Батьківщина 4

КІРИК М. Формування національної самосвідомості учнів: основні завдання та шляхи їх реалізації 8

КОВБАСКА Н. Точно вирази обчислим — вивчим Україну в числах. Урок математики для 4-го класу 12

КОТЕНКО Н. Та земля мила, де мати народила. Урок розвитку зв’язного мовлення для 4-го класу 4

ЛАПТЄВА Л., ЛЮБАНСЬКА С. Хай вічний палає вогонь! Матеріали для підготовки заходу з нагоди Дня визволення України від фашистських загарбників 10

ЛЕСИНСЬКА Г. Цю землю — не забудь, не розлюбити... Урок позакласного читання у 2-му класі 1

МАЙДАНЮК А. Задачу розв’яжи, про Україну розкажи! 3

Ми — діти вільної держави. Добірка віршів патріотичної тематики 7

ОНИСЬКІВ Т. Задачі з математики природничої тематики 5

ПАВЛУТКІНА Л. Я люблю Україну. Інтелектуальна гра 6

ПРОЦЕНКО О. Нашого цвіту — по всьому світу. Проект для учнів 4-го класу 9

ТКАЧЕНКО А. Чи варто бути правдивим? Урок курсу “Я у світі” в 4-му класі 10

Сучасні освітні технології

ГРИБОВСЬКА С. Добрий гість — дому радість. Урок курсу “Я у світі” в 4-му класі 8

Контроль навчальних досягнень

ЛАПТЄВА Л., ЛУНЬКО Н. “Я у світі”. 4-й клас. Орієнтовні контрольні роботи 8

Мови і літератури

ГУБАРЬ О. Що посіяв, те й пожнеш. Урок позакласного читання в 2-му класі 12

ДЖЕМУЛА Г. Поезія, весела і казкова, веде нас у величне царство слова. Дидактичні матеріали до уроків мови 11

КОЗАК І., ПЕТРЕНКО О. Опанувати морфологію практично нам допоможуть ігри дидактичні 11

КОТЕНКО Н. Та земля мила, де мати народила. Урок розвитку зв’язного мовлення для 4-го класу 4

КУРІПТА В. В ігри весело ми граєм — букви і слова вивчаєм 3

ЛЕСИНСЬКА Г. Цю землю — не забудь, не розлюбити... Урок позакласного читання в 2-му класі 1

ПОНОМАРЬОВА К. Державна підсумкова атестація: українська мова, 4-й клас. Методичні рекомендації щодо укладання контрольних робіт 2

ПОНОМАРЬОВА К. Українська мова. 4-й клас. Орієнтовні завдання для перевірки навчальних досягнень 9

СТЕЦЬ А. Опорні таблиці з української мови 11

У полі зору НАЛН України

ПОНОМАРЬОВА К. Висловлюють і враження, й думки у творах учні щиро й залюбки. Уроки розвитку зв’язного мовлення в 4-му класі 7

Державний стандарт

АНТОСІЄВА Л., КУЗЬМЕНКО Л. Як маєш мовлення багате, то й твір нескладно написати. Методика підготовки учнів до написання твору 5

БАРНА М., ВОЛОЩЕНКО О., КОЗАК О. Читання світ захопливий, чарівний. Поринем з радістю в його глибини. Методичні підходи до організації уроків літературного читання в 4-му класі 8

БОГДАНЕЦЬ-БІЛОСКАЛЕНКО Н. Наукова інформація: легко, доступно, цікаво. Особливості опрацювання пізнавальної літератури 11

ЛАПШИНА І. Біографія письменника як джерело розуміння змісту твору. Формування вміння інтерпретувати літературний текст на основі інформації про життя автора 5

ЛАПШИНА І. Букву Э ми изучаем, зиму радостно встречаем. Урок російської мови у 2-му класі для шкіл з українською мовою навчання 11

ЛАПШИНА І. Схожі літери на наші, та читаються інакше. Система фонетико-графічних завдань для засвоєння специфічних літер російської графіки 11

МОВЧУН А. Прикметник у початковій школі: навчальні вправи, творчі завдання 3

МОВЧУН А. Українська мова: методичні аспекти вивчення курсу в 4-му класі 7

МОВЧУН А. У слова функцій є багато — їх треба чітко розрізнати. Формування уявлень про слово як частину мови і член речення 10

МОВЧУН А. Числівник нам і легко, і цікаво опанувати допоможуть вправи. Вивчення числівника в 4-му класі 12

НАУМЕНКО В. Казка — вигадка, та в ній мудрість відшукать зумій. Методика роботи над соціально-побутовою казкою в 4-му класі 9

НАУМЕНКО В. Персонаж — герой — характер. Формування літературознавчих понять 1

ОВЕРЕДНА І., ЧУБУКІНА Н. Плекаємо читачів. Формування читацької самостійності молодших школярів 2

ПЕТРИК О. Мовна тканина тексту — засіб до розкриття змісту твору. Лінгвістичний аналіз художнього тексту 12

ПОНОМАРЬОВА К. Щоб влучне слово підібрати, синоніми потрібно знати. Системний підхід до вивчення синонімів у початкових класах 4

Сучасні освітні технології

БУРЯК Г. Рушником барвистим стане біле поле полотняне. Урок літературного читання у 2-му класі 12

ІЩЕНКО О., ЛОСЄВА О. Скажи мені, хто твій друг. Бінарний урок з української та англійської мов у 3-му класі 3

КАМІНСЬКА Н. Якщо на краще хочеш світ змінити, із себе, друже, це почни робити. Урок читання в 2-му класі ... 5

КРАМАРЕНКО І. Щавель, щенятко, дощ, куці — напишем правильно усі. Урок навчання грамоти 1

КОЧЕРГА Н. Хай допоможе мудрий кіт малятам правопис префіксів опанувати. Урок української мови для 3-го класу.....	12	ОНИСЬКІВ Т. Задачі з математики природничої тематики.....	5
ЛУГОВА О. Була гроза, і грім гримів... Урок читання для 4-го класу.....	2	<i>Державний стандарт</i>	
МИТНИК О. Розвиваймо інтелектуально-творчі вміння учнів. Особливості організації роботи над науково-популярними творами.....	12	БАРНА М., ВОЛОЩЕНКО О., КОЗАК О., ЗАЙЦЕВА Г., ЗАВАДКА О. Математичне моделювання: крок за кроком. Графічне зображення змісту задачі.....	1
МИТНИК О., ШВЕЦЬ С. Літературне читання: розвиток поняттєвого і творчого мислення.....	6	ГРЕЧУК В. Змінна як інструмент відображення руху. Формування поняття змінної у початкових класах.....	10
РОМАН Л. В гостях у казки. Урок читання для 3-го класу...8		ЛИСТОПАД Н. Знання математичні у пригоді нам стануть у навчанні, грі та побуті. Формування обчислювальної складової математичної компетентності....	12
ТИМОШЕНКО Л. Якщо змінити правила читання, цікавим і легким стає навчання. Вправи для формування навички читання.....	3	СКВОРЦОВА С. Встановлення взаємозв'язків між даними і шуканим — шлях до розв'язання задачі. Особливості проведення аналізу змісту складених задач....	7
ХАРИТОНЕНКО Л. Літературне читання: прийоми роботи з учнями 4-го класу.....	9	СКВОРЦОВА С. Прецікаві, хоч незвичні, методи алгебраїчні. Ознайомлення з ускладненими рівняннями.....	2
ЯГУПА І. Допоможе штрихування зробить захопливим навчання. Формування каліграфічних навичок письма в 1-му класі.....	5	СКВОРЦОВА С. Сюжет задачі моделюємо в таблиці, бо для розв'язування нам вона згодиться. Ознайомлення з коротким записом задачі у вигляді таблиці.....	9
<i>Інтегрована освіта</i>		СКВОРЦОВА С. Хоч і звуть ці задачі складними, легко впоратись можемо з ними. Порівняльний аналіз змісту задач — шлях до розуміння їх розв'язування.....	4
ВАШУЛЕНКО О., ЗАХАРЧЕНКО О., ЛЕВЧЕНКО І. Результативний урок: завдання, форми, методи, прийоми роботи. Варіативність уроків літературного читання.....	4	<i>Сучасні освітні технології</i>	
КРАВЧЕНКО Н. Миколаївщина — край приморський! Комплексні вправи до уроків української мови в 4-му класі.....	2	АРИШАКА Т. Творчо досліди задачу — закономірності побачиш. Стимулювання розумової та творчої діяльності учнів під час роботи над задачами.....	5
<i>Контроль навчальних досягнень</i>		БРУСЕНЦЕВА О. Таємниця у математиці багато. Відкривати їх — то справжнє свято. Реалізація принципів гуманної педагогіки на уроках математики.....	7
БАРНА М., ВОЛОЩЕНКО О., КОЗАК О. Літературне читання. Орієнтовні завдання для перевірки навчальних досягнень. 4-й клас.....	10	ГОРГОШ Л. Йдемо числовими східцями. Урок математики у 1-му класі.....	1
ПОНОМАРЬОВА К. Українська мова. 4-й клас. Орієнтовні завдання для перевірки навчальних досягнень.....	9	ГРЕЧУК В., КІЩУК Н. Від реальних об'єктів до геометричних моделей. Розвиток просторового мислення молодших школярів.....	6
ПОНОМАРЬОВА К. Українська мова. II семестр. Орієнтовні завдання для перевірки навчальних досягнень. 4-й клас.....	10	ДАНО О. Математична ресторація. Урок для 3-го класу....	2
<i>Іноземні мови</i>		ДАНО О. Перші кроки в навчанні завжди нелегкі. Їх здолать малюкам допоможуть батьки.....	6
ВЛАСЕНКО М. Ich lerne ABC (Я вивчаю алфавіт). Добірка вправ та ігор для вивчення німецького алфавіту....	7	СМІРНОВА О. Друзям радо допоможемо — все без помилок помножимо. Урок математики в 3-му класі.....	3
<i>Державний стандарт</i>		ШЕВЧУК О. Гіпермаркет знань. Урок-гра з математики для 2-го класу.....	10
ОРЕЛ Д. Feiern wir zusammen! Святуймо разом! Матеріали до вивчення теми "Свята і традиції" у початковій школі.....	11	<i>Інтегрована освіта</i>	
<i>Сучасні освітні технології</i>		ЛЕВЧУК Л. Пташиним світом залюбки мандрують дружно малюки. Урок-подорож з математики в 4-му класі.....	11
МАЙДАНЮК А. Present but Simple or Continuous? Урок англійської мови для 4-го класу.....	9	<i>Контроль навчальних досягнень</i>	
МАЙДАНЮК А. What Time Is It Now? Котра зараз година? Урок у 4-му класі.....	12	ПРОЦЕНКО Т. Математика: 4-й клас. Контрольні роботи....	7
ПАРФАН О. Вивчати мову легко й просто, до казки завітавши в гості. Дидактичні казки до уроків англійської мови.....	1	<i>Природознавство</i>	
ПЕРЛОВА В. Вивчити мову легко зможем — в цьому колір допоможе. Використання кольорів для подолання труднощів читання і письма англійською мовою.....	4	ЗАБОРСЬКА Л. Яблучка для їжачка. Урок природознавства у 1-му класі.....	3
<i>Математика</i>		<i>Державний стандарт</i>	
КОВБАСКА Н. Точно вирази обчислим — вивчим Україну в числах. Урок математики для 4-го класу.....	12	АНДРУСЕНКО І. Довкілля старанно вивчаємо і залюбки охороняємо. Методичні підходи до організації уроків природознавства в 1-му класі.....	12
МАЙДАНЮК А. Задачу розв'яжи, про Україну розкажи! ...3		ПАСІЧНА З. Дивовижне вічне коло життєдайної води. Формування уявлень про воду в курсі початкової школи.....	5

СОКУРЕНКО О. Природознавство: особливості ви-
кладання курсу в 4-му класі 8

Сучасні освітні технології

БЕНЬ Н. Диво-парк. Урок-подорож з природознавства
для 1-го класу 9

ВЛАСЮК І. Уквітчаймо землю. Урок природознавства
для 1-го класу 4

ДУШИНА Н. Чом, вітриську, розходився? Інтегрова-
ний урок природознавства і позакласного читання в
3-му класі 1

ЗАЦАРІННА О. Таємниці Світового океану. Урок при-
родознавства для 3-го класу 8

КОМЕНДАНТ Н. В "Що? Де? Коли?" зіграємо завзя-
то, дізнатися нове — то справжнє свято. Урок-гра
з природознавства для 4-го класу 11

МАЙСТЕР В. Водиця-мандрівниця. Урок природо-
знавства для 2-го класу 10

СЕЧКАР В. Подорожуймо материками. Розмальовка
як засіб розвитку пізнавального інтересу 2

СМАГІНА Т. Рослини: знайомі чи незнайомці? До-
бірка дослідів з теми "Рослини" 5

ХАРЧЕНКО О. Не зривай первоцвіти. Міні-проект з
природознавства для 2-го класу 2

Інтегрована освіта

БЕЗУГЛА В. Україна — це наш дім, буде тепло й
світло в нім. Інтегрований урок для 3-го класу з при-
родознавства, української мови та математики 11

ВАШУЛЕНКО О., ЗАХАРЧЕНКО О., ЛЕВЧЕНКО І.
Травень розкинув квіти в діброві, килимом стелить
трави шовкові 4

Контроль навчальних досягнень

ЮСТЕНЮК О. Природознавство. 4-й клас. Орієн-
товні контрольні роботи 9

Інформатика

ВЕГЕРА Р. Весела інформатика. Дидактичний мате-
ріал до уроків 4

Державний стандарт

КОРШУНОВА О. Знання ми самостійно здобуваємо
і мислення активно розвиваємо. Розвивальне на-
вчання на уроках інформатики 10

Мистецтво

Державний стандарт

АРИСТОВА Л. У королівстві співучих мелодій чека-
ють на нас і дива, і пригоди. Планування уроків му-
зичного мистецтва за методом художньо-педагогічної
драматургії 5

КОРОЛЮК Т. Легко засобами гри опанувати кольори 1

Образотворче мистецтво

ГОНЧАРЕНКО Н. Весняна хустина. Урок малювання
для 1-го класу 4

ГОНЧАРЕНКО Н. Небачені звірі Марії Примаченко.
Урок малювання для 3-го класу 1

КРАВЧЕНКО Н. Цікаво, хоч непросто декорувати
посуд. Урок образотворчого мистецтва в 4-му класі 3

САЄНКО Г. Гарні човники змайструємо і по морю
помандруємо. Бінарний урок образотворчого мис-
тецтва та трудового навчання для 3-го класу 12

СИРОТА О. У Космосі зуміють діти кольори нові від-
крити. Урок образотворчого мистецтва для 1-го класу 8

Музичне мистецтво

АРИСТОВА Л. Тільки музика заграє — давня казка
оживає. Урок-подорож з музичного мистецтва в 4-му
класі 10

КОВБАСКА Н. Про пісню знаємо багато, ще й гарно
вміємо співати. Урок з музичного мистецтва в 4-му
класі 11

КОЛОМІЄЦЬ Т. І розум свій вправляємо, і граємо, і
музики закони відкриваємо. Розвиток мислення на
уроках музики 8

Трудове навчання

КОНОЩУК С. Ідей чудових маємо доволі — їх вті-
лимо в дизайні та декорі. Художнє оздоблення та
дизайн виробів 5

КОРОЛЮК Т. На чудесне новорічне свято зробим
подарунки мамі й тату. Цікаві ідеї до Нового року 11

САЄНКО Г. Гарні човники змайструємо і по морю
помандруємо. Бінарний урок образотворчого мис-
тецтва та трудового навчання для 3-го класу 12

Державний стандарт

КОНОЩУК С. Пластилінове диво. Методичні реко-
мендації до уроків ліплення 3

КОТЕЛЯНЕЦЬ Н., АГЄЄВА О. Ці техніки, і давні, і
сучасні, допомагають світ створити власний. Ви-
готовлення виробів у техніках бісероплетіння та колажу 6

Фізична культура

ЄФИМЕНКО М. Нездорові школярі: час змінити
методику. Нова фізкультура — шлях до здоров'я учня 7

ЄФИМЕНКО М. Руховий режим учня — запорука
його успіху 11

ПРИШЛЮК А. Спортом ми займаємося радо — го-
туємося до олімпіади. Спортивна розвага 5

Здоров'язберігаючі технології • Основи здоров'я

ЗАВАЛЬНЮК Н., КИРИЛОВА О. Емоцій різних є
багато — вчимося ними керувати. Урок з основ
здоров'я для 3-го класу 4

ЗАХАРЧЕНКО Е. Навчання в русі. Добірка кінезіоло-
гічних вправ 1

САМОЙЛЕНКО Л. Як бути здоровим? Інтерактивна
виховна година для учнів 4-го класу 9

СТАРЧЕНКО Л., НЕБЕСНА Т. Природознавство так
цікаво вчити! Та не завадить трішки відпочити.
Фізкультхвилинки у супроводі дидактичних віршів 7

ЦАПЕНКО В. Є вихід з будь-якої ситуації, якщо до
неї встиг підготуватися. Урок з основ здоров'я для
2-го класу 5

Контроль навчальних досягнень

ЛУНЬКО Н. Основи здоров'я. Орієнтовні завдання
для перевірки навчальних досягнень. 4-й клас 10

ІКТ в початковій школі

СЕХІНА О. Щоб забезпечити здоров'я і зростання,
нам збалансоване потрібне харчування. Урок курсу
"Основи здоров'я" в 3-му класі 10

Варіативні курси

КОЧЕРГА Н. Як звірята економіку вивчали. Розробка уроку для 2-го класу з курсу "Цікава економіка"	11
ОНОПРІЄНКО О., ЦИМБАЛАРУ А. Нумо дружити! Урок з курсу "Школа друзів планети" в 1-му класі	9
ПАВЛУТКІНА Л. Для життя важливе вміння — досягати порозуміння. Формування вміння розв'язувати конфлікти на основі загальнолюдських норм поведінки ...	11

Проектна діяльність

ВОЛОШИНА О. Моря України. Міні-проект для учнів 4-го класу	7
ПИНКА Н. Щоб будь-яку пізнати в світі річ, її розглянуть треба зусібіч. Проект "Диво-коник" для 2-го класу	2
ПРОЦЕНКО О. Нашого цвіту — по всьому світу. Проект для учнів 4-го класу	9

Морально-етичне виховання

ДЖЕМУЛА Г. Маленькі секрети великого виховання	10
КОМЕНДАНТ Н. Нам треба жити для добра. Виховна година у 3-му класі	5
ОНОПРІЄНКО О., ЦИМБАЛАРУ А. Нумо дружити! Урок з курсу "Школа друзів планети" в 1-му класі	9
ЦВІГУН С., ГРИШАЄВА Г., КОВАЛЬЧУК О. Зі складних ситуацій можна вийти без нотацій	2

Екологічна освіта

ВОЛОШИНА О. Моря України. Міні-проект для учнів 4-го класу	7
ОНОПРІЄНКО О., ЦИМБАЛАРУ А. Аби земля цвіла, мов пишний сад. Методичні рекомендації щодо вивчення теми "Сміття"	5

Економічна освіта

ЗІНЧЕНКО С. Копійка гривню береже. Інтерактивна виховна година	6
КОЧЕРГА Н. Як звірята економіку вивчали. Розробка уроку для 2-го класу з курсу "Цікава економіка"	11
РОСЛЯКОВА І. Економіка цікава — і наука, і забава. Економічний брейн-ринг для учнів 4-х класів	1

Безпека життєдіяльності

ПРОЦЕНКО О. Свідома поведінка — запорука безпеки. Інтерактивна виховна година	5
ЦАПЕНКО В. Є вихід з будь-якої ситуації, якщо до неї встиг підготуватися. Урок з основ здоров'я для 2-го класу	5

Музейна педагогіка

КУСА Т. Багато є в тобі щедрот, моя Україно чорноброва. Інтелектуально-пізнавальна гра-мандрівка	6
КУСА Т. Гімназійні кімнати-музеї — осередки освіти і виховання	6

Робота з батьками

ВОВЧУК Н. Абетковий Івано-Франківськ	2
ДАНО О. Перші кроки в навчанні завжди нелегкі. Їх здолать малюкам допоможуть батьки	6
КІРИК М. Формування національної самосвідомості учнів: основні завдання та шляхи їх реалізації	8

КРАВЦОВА Н., ПРИДАТОК О. Помандруємо, по-змагаємось — всі подружимося, об'єднаємось. Батьківські збори — похід до лісу	7
МАЙСТЕР В. Здорове харчування — здоров'я дитини. Тренінг для батьків	1
МАКАРОВА О. Країна батьківської майстерності. Друге заняття Школи батьківства	6
МАКАРОВА О. Країна батьківської майстерності. Організація діяльності Школи батьківства	4
МАКАРЕНКО А. П'ять шляхів до серця дитини. Тренінгове заняття з батьками учнів 1–4-х класів	7
РУДЕНКО І. Безконфліктна дисципліна: секрети виховання. Батьківські збори-тренінг	9
ТРЕТЯК О. Людина — найвища цінність. Формування ціннісного ставлення до людини	10

Позакласна робота • Свята і розваги

АНДРУСЕНКО Н., ДЖЕМУЛА Г., БАХТІНА О. Будь сином не тільки батька твого — будь сином народу свого. Тиждень патріотичного виховання	4
БОНДАР Л. Думи мої, думи... Літературно-музична композиція до дня народження Т. Г. Шевченка	1
БОНДАР Л., ЛЮБАНСЬКА С. Пташок викликаємо з теплого краю. Свято для учнів 3-х класів	3
ВОВЧУК Н. Абетковий Івано-Франківськ	2
ДЖЕМУЛА Г., РИБАКОВА-ДЬОМІНА І., ТИЩЕНКО О. Осінній ярмарок. Розвага для учнів 1–4-х класів	9
ДЖЕМУЛА Г., РИБАКОВА-ДЬОМІНА І., ТИЩЕНКО О. Україна — наша Батьківщина	4
ЗІНЧЕНКО С. Копійка гривню береже. Інтерактивна виховна година	6
КОМЕНДАНТ Н. Нам треба жити для добра. Виховна година в 3-му класі	5
КОРОЛЮК Т. Подорож до Арктики. Розвага для учнів 1–4-х класів	12
КРАВЦОВА Н., ПРИДАТОК О. Помандруємо, по-змагаємось — всі подружимося, об'єднаємось. Батьківські збори — похід до лісу	7
ЛАПТЄВА Л., ЛЮБАНСЬКА С. Хай вічний палає вогонь! Матеріали для підготовки заходу з нагоди Дня визволення України від фашистських загарбників	10
ЛЯЛЮК С. Фестиваль українських страв. Сценарій свята для учнів 3–4-х класів	2
НАРЧИНСЬКА Н. Зимова казка в новорічну ніч. Музично-розважальна композиція	11
ПИНКА Н. Щоб будь-яку пізнати в світі річ, її розглянуть треба зусібіч. Проект "Диво-коник" для 2-го класу	2
ПРИШЛЮК А. Спортом ми займаємось радо — готуємося до олімпіади. Спортивна розвага	5
ПРОЦЕНКО О. Свідома поведінка — запорука безпеки. Інтерактивна виховна година	5
РОСЛЯКОВА І. Економіка цікава — і наука, і забава. Економічний брейн-ринг для учнів 4-х класів	1
САМОЙЛЕНКО Л. Як бути здоровим? Інтерактивна виховна година для учнів 4-го класу	
ТИЩЕНКО О., ДЖЕМУЛА Г. Пеппі Довгапанчоха в гостях у першокласників. Свято Першого дзвоника	8